

پرونده «قاب کوچک» برای قصه‌های تلویزیونی

چرخ گردون ک

شخصیت‌های

تعریف شده برای دو

بازیگر پیشکسوت در

سریال «چرخ گردون»

جالب است، چون

شغل‌های خاصی دارند

و اتفاقاً بخش اعظمی

از قصه بر مدار همین

مشاغل و ماجراهای

آن می‌گذرد

مجبور می‌شود به غسالخانه برود تا غسل او را بشورد. این صحنه به یکی از بخش‌های کمدی سریال بدل شد و مخاطبان بسیاری را با خود همراه کرد.

پرستاران در قاب

از سریال‌های شغل‌محور در تلویزیون می‌توان به «پرستاران» اشاره کرد که شاید اندازه نمونه استرالیایی‌اش به موفقیت نرسید اما در زمان پخش، جزو آثار پرمخاطب بود. در این سریال که زندگی جمعی از پرستاران یک بیمارستان را در محیط کار و همچنین فضای خانوادگی به تصویر می‌کشید، بازیگرانی مثل عاطفه رضوی، فاطمه گودرزی، الهام حبیبی، لیندا کیانی و... بازی می‌کردند.

زمینی برای انسان‌ها

پزشکان از اقشاری هستند که در سریال‌های مختلف به آنها پرداخته شده است. از جمله سریال قدیمی پزشکان اما یکی از نگاه‌های متفاوت به این قشر را در سریال «زمین انسان‌ها»، ساخته ابوالحسن داوودی شاهد بودیم. سریال زمین انسان‌ها به اتفاقات درون یک بیمارستان می‌پردازد که درون آن چند پزشک

از جمله شخصیتی با بازی زنده‌یاد عسل بدیعی حضور داشتند که زندگی خانوادگی

شغل به شخصیت رنگ می‌بخشد و می‌تواند به عنوان یک ویژگی هم در ایجاد درام نقش داشته باشد و قصه را وارد فضاهایی تازه کند. به همین دلیل گاهی برخی قصه‌های نمایشی اساس خود را بر پایه یک فضای شغلی می‌گذارند یا در آنها شغل شخصیت از اهمیت بالایی برخوردار است. از این نمونه‌ها در تلویزیون خودمان کم نداشتیم، آثاری که با طنز یا به جد راوی شغل‌های متفاوت شد. برای مثال سریال چرخ گردون که این شب‌ها از شبکه دو سیما پخش می‌شود، دو شخصیت اصلی دارد که شغل‌های بامزه دارند و همین بهانه گزارش پیش رو برای نگاهی به سریال‌های این چنینی شد.

حوریه صادق حسینی

روزنامه‌نگار

کریم آشی و غلام عدسی

سریال «چرخ گردون» این شب‌ها از شبکه دو سیما با مخاطبان علاقه‌مند به کمدی همراه است و در این مسیر از حضور بازیگران چهره‌ای همچون حمید لولایی و علیرضا خمسه بهره می‌برد که نقش‌های اصلی را ایفا می‌کنند. شخصیت‌های تعریف شده برای این دو بازیگر پیشکسوت در سریال جالب است، چون شغل‌های خاصی دارند و اتفاقاً بخش اعظمی از قصه بر مدار همین مشاغل و ماجراهای آن می‌گذرد. حمید لولایی در سریال، معروف به کریم آشی است و در پارک بساط دارد؛ مقابل او خمسه، نقش غلام عدسی را بازی می‌کند که با همدیگر رقابت و کل‌کل دارند. این دو شغل که به‌ویژه در زمستان زیاد در کوچه و خیابان و پارک‌ها می‌بینیم در این سریال محور درام قرار گرفته و از جمله مشاغل جالبی است که پیش از این کمتر در سریالی شاهدش بودیم.

آقا ماشا... هندوانه فروش

سریال خانه‌به‌دوش را خاطراتان هست؟ سریالی خاطره‌انگیز در دهه ۸۰ که ماه رمضان روی آنتن رفت. در این سریال هم شغل شخصیت اصلی قصه یعنی آقا ماشا... با بازی حمید لولایی جالب بود. او با وانت هندوانه‌فروشی می‌کرد اما چرخ کسب و کارش آنچنان که باید، خوش نمی‌چرخید و همین باعث می‌شد که با سودای پیشرفت و به خاطر فشار هزینه‌های زندگی و حرف خانواده، به ته‌کاری اعتماد کند و مالش را از کف بدهد. ماشا... و نیناس آبی‌اش هنوز هم در خاطر علاقه‌مندان مانده و بخش‌های بانمکی از سریال همچنان در شبکه‌های اجتماعی دست به دست می‌شود.

نقی همه‌کاره

سریال «پایتخت» از مجموعه‌های چندفصلی و محبوب مخاطبان تلویزیون است که همچنان در بازپخش‌ها نیز علاقه‌مند و بیننده دارد. در این سریال شخصیت اصلی یعنی نقی معمولی در ابتدا گچکار معرفی می‌شود ولی در هر فصل حرفه‌اش را تغییر می‌دهد و یک جای ثابت، ماندگار نیست. او را می‌بینیم که مدتی در کارخانه گنبد و گلدسته‌سازی کار می‌کند، مدتی کارگری می‌کند، زمانی به تیم کشتی پیشکسوتان می‌پیوندد، در فصلی راننده نماینده مجلس می‌شود و... البته گواهینامه پایه یک هم دارد و گاهی هم مثل پسر خاله‌اش ارسطو، راننده تریلی می‌شود. همین شغل ارسطو هم در قصه نقش به‌سزایی دارد و در بیشتر فصل‌ها جزو نقاط قصه‌ساز فیلمنامه می‌شود.

بامن بمان خبرنگار

خبرنگاری در سریال‌های زیادی محور قصه بوده است یا این‌که یکی از شخصیت‌ها به این شغل اشتغال داشته است؛ مثل سریال بانوی دیگر، مرضیه، برادر و... اما یکی از نخستین تصاویری که از خبرنگاران در سریال‌های تلویزیونی ترسیم شد، مربوط به سریال بامن بمان به کارگردانی زنده‌یاد حمید لبخنده بود. در این سریال گرچه خبرنگار تطابق چندانی با نمونه واقعی آن نداشت اما برای مخاطبانی

که سال ۱۳۸۰ این سریال را دنبال می‌کردند، جذاب بود. چراکه شخصیت اصلی و محبوب قصه، یک خبرنگار جسور بود. داستان سریال با من بمان در مورد خبرنگار زنی بود که در یک مجله زنانه کار می‌کرد، شجاعانه به کنکاش در زندگی زنان سرپرست خانوار می‌پرداخت تا بتواند در این مسیر قدمی برای این قشر از جامعه بردارد اما خود درگیر ماجراهایی می‌شد.

کمربندها را محکم ببندیم

سریال کمربندها را ببندیم را می‌توان جزو آثاری دانست که اساس فیلمنامه‌اش بر پایه موقعیت شغلی شکل گرفته بود و این فقط شغل یکی از شخصیت‌های قصه نبود که برای مخاطبان جذاب باشد. در این اثر کمدی، شاهد راه‌اندازی یک فرودگاه خصوصی بودیم که همیشه با ناکارآمدی کارکنانش و بودجه کم، در دررساز می‌شد. خلبان قصه مشکل دویینی داشت و این تناقض وضعیت سلامت جسمانی و موقعیت شغلی، لحظات کمدی ایجاد می‌کرد. بسیاری از کارمندان فرودگاه و ایرلاین‌ها اصلاح‌ساخته‌ای در این کار نداشتند و... در این سریال زنده‌یاد فتحعلی اویسی، بازیگر نقش مدیر ملکی ایرلاین بود و مثل همیشه بازی شیرینی داشت. چهره‌های دیگری نیز مثل امیر جعفری، لاله صبوری، سعید آقاخانی و... در زمان پخش میان مخاطبان محبوب شدند و تکیه‌کلام‌های‌شان باب شد.

هاشم آگروز

یکی از سریال‌های پرطرفدار رضا عطاران برای ماه رمضان پس از «خانه به دوش»، «متهم گریخت» بود که در آن زنده‌یاد سیروس گرجستانی نقش اصلی را ایفا می‌کرد. او نقش هاشم را داشت که در شهرشان به هاشم آگروز معروف بود اما کارش با وضعیت سلامتی‌اش جور در نمی‌آمد و به همین خاطر به تهران کوچ می‌کند تا شغل آسان‌تری بیابد اما این خیال خام خیلی زود رنگ می‌بازد. او و خانواده‌اش در شلوغی‌های پایتخت با مشکلات عدیده‌ای مواجه می‌شوند و اتفاقاً بارها قلب هاشم برای ادامه حیات به مشکل برمی‌خورد.

قصه‌هایی از غسالخانه

غسالی از آن شغل‌های جذاب است که در سریال‌ها و فیلم‌های زیادی محور قرار گرفته و خود می‌تواند به صورت مفصل در قالب یک گزارش کار شود اما در برخی سریال‌های تلویزیونی در گوشه‌ای از قصه، نگاهی به این‌گونه مشاغل وجود داشته است. از جمله قسمتی از سریال

قصه‌های مجید یا قسمتی از

فصل چهارم سریال

پایتخت که نقی

طی یک

قول و

قرار